

Dr. Lázár-Fülep Tímea

**A 35-44 éves korosztály gondolkozása és
gyermekvállalási szempontjai egy felmérés tükrében**

Folyamat

▶ 2016.

- ▶ december: felkérés a kutatás elvégzésére
- ▶ 35 év felettiiek gyermekvállalási hajlandóságának vizsgálata

▶ 2017.

- ▶ január-február: 30 db személyes interjú
- ▶ március: kérdőív elkészítése
- ▶ április-május: országos lekérdezés
- ▶ június-július: kiértékelés, feldolgozás
- ▶ augusztus-szeptember: zárótanulmány elkészítése

A csapat

Kutatásvezető

- ▶ Dr. Földvári Mónika
a CSINI volt kutatásvezető igazgatója, jelenleg a KSH munkatársa

Kutató

- ▶ Dr. Héra Gábor, szociológus

Pszichológusok

- ▶ Herrmann-Gál Lídia, Menyhárt Kata, Urbán-Frendl Ildikó

Felkért tanácsadók

- ▶ Dr. Császár Noémi, Dr. Farkas Péter, Hablicsekné dr. Richter Mária, Dr. Harcsa István, Dr. Kamarás Ferenc, Dr. Szalma Ivett, Székely András, Várfalvi Marianna, Varga Csaba

Kutatásszervező

- ▶ Szili Tamás

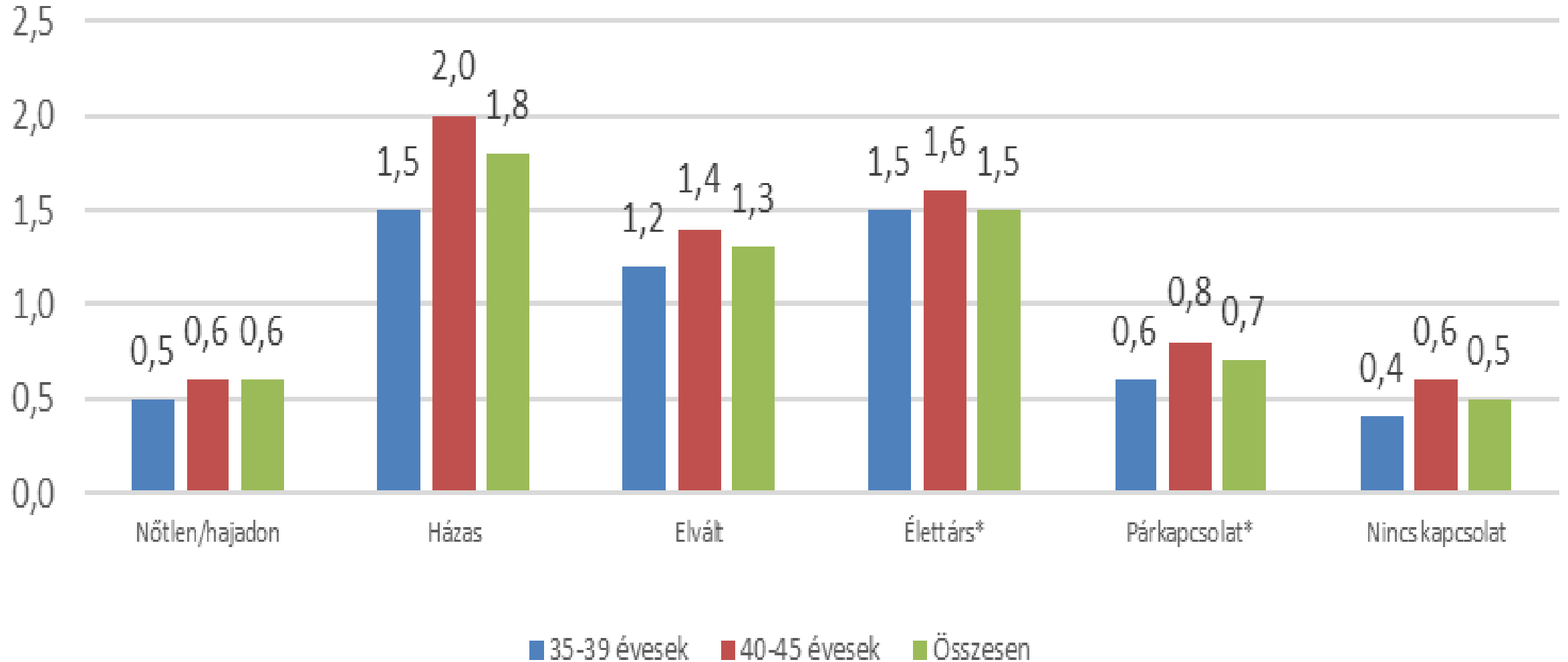
Demográfiai adatok

- ▶ *A 35-44 éves korosztály létszáma 1,58 millió fő*
- ▶ *20%-a Budapesten, 72% városi környezetben él*
- ▶ *A megkérdezettek fele házas, egytizede elvált*
- ▶ *42% nőtlen/hajadon, 32%-a párkapcsolat nélkül él*
- ▶ *59%-ának van gyermeke*

Reprezentatív kutatás: n=1610

- ▶ *74%-ban foglalkoztatottak*
- ▶ *A budapesti termékenység kiugróan, Csongrád, Vas, Zala és Győr-Moson-Sopron megyék termékenysége alacsony*
- ▶ **A magasabb foglalkoztatottság alacsonyabb termékenységgel jár és fordítva.**

Gyermekszám családi állapot és korcsoportok szerint

I. SZEMÉLYES MÚLT

1. Biztonságos fogadtatás az életben (szülés, születés, csecsemő kor)
2. Családtörténet
3. Élmények a tágabb közösségekben
4. Bölcsőde
5. Óvoda
6. Iskolák

I. SZEMÉLYES MÚLT

1. Biztonságos fogadtatás az életben (szülés, születés, csecsemő kor)
2. Családtörténet
3. Élmények a tágabb közösségekben
4. Bölcsőde
5. Óvoda
6. Iskolák

II. SZEMÉLYES JELEN

1. Biztonság, a párkapcsolat minősége
2. Családi támogatás, nagyszülők, közösségek - a civil társadalmi védőháló hiánya
3. Egészségügyi állapot, életkörülmények
4. Munka és jövedelem - többgyermekes szegénység
5. Értékrend, hitrendszer - bizalomhiány, atomizáció
6. Közfelfogás, média

I. SZEMÉLYES MÚLT

1. Biztonságos fogadtatás az életben (szülés, születés, csecsemő kor)
2. Családtörténet
3. Élmények a tágabb közösségekben
4. Bölcsőde
5. Óvoda
6. Iskolák

II. SZEMÉLYES JELEN

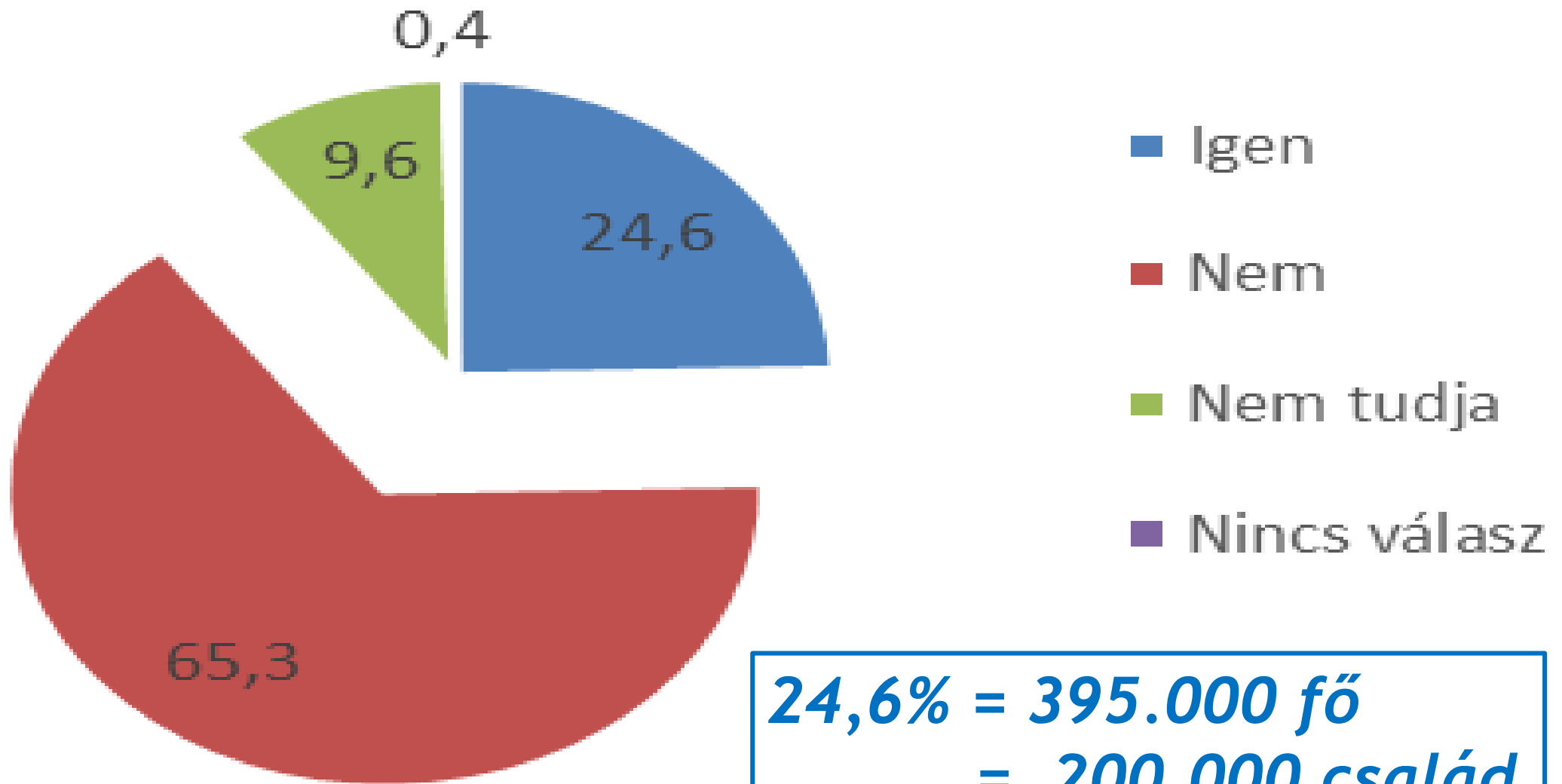
1. Biztonság, a párkapcsolat minősége
2. Családi támogatás, nagyszülők, közösségek - a civil társadalmi védőháló hiánya
3. Egészségügyi állapot, életkörülmények
4. Munka és jövedelem - többgyermekes szegénység
5. Értékrend, hitrendszer - bizalomhiány, atomizáció
6. Közfelfogás, média

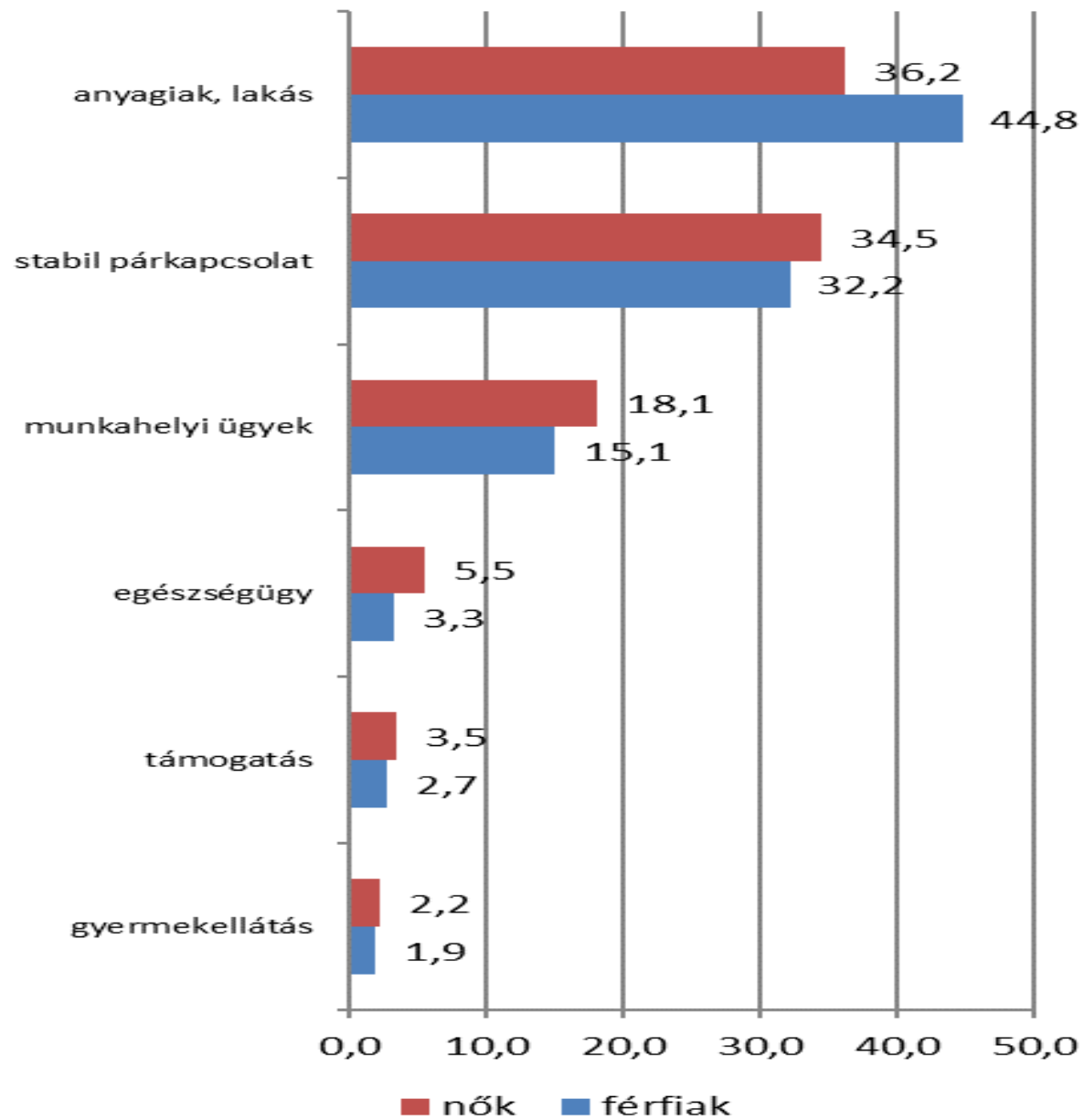
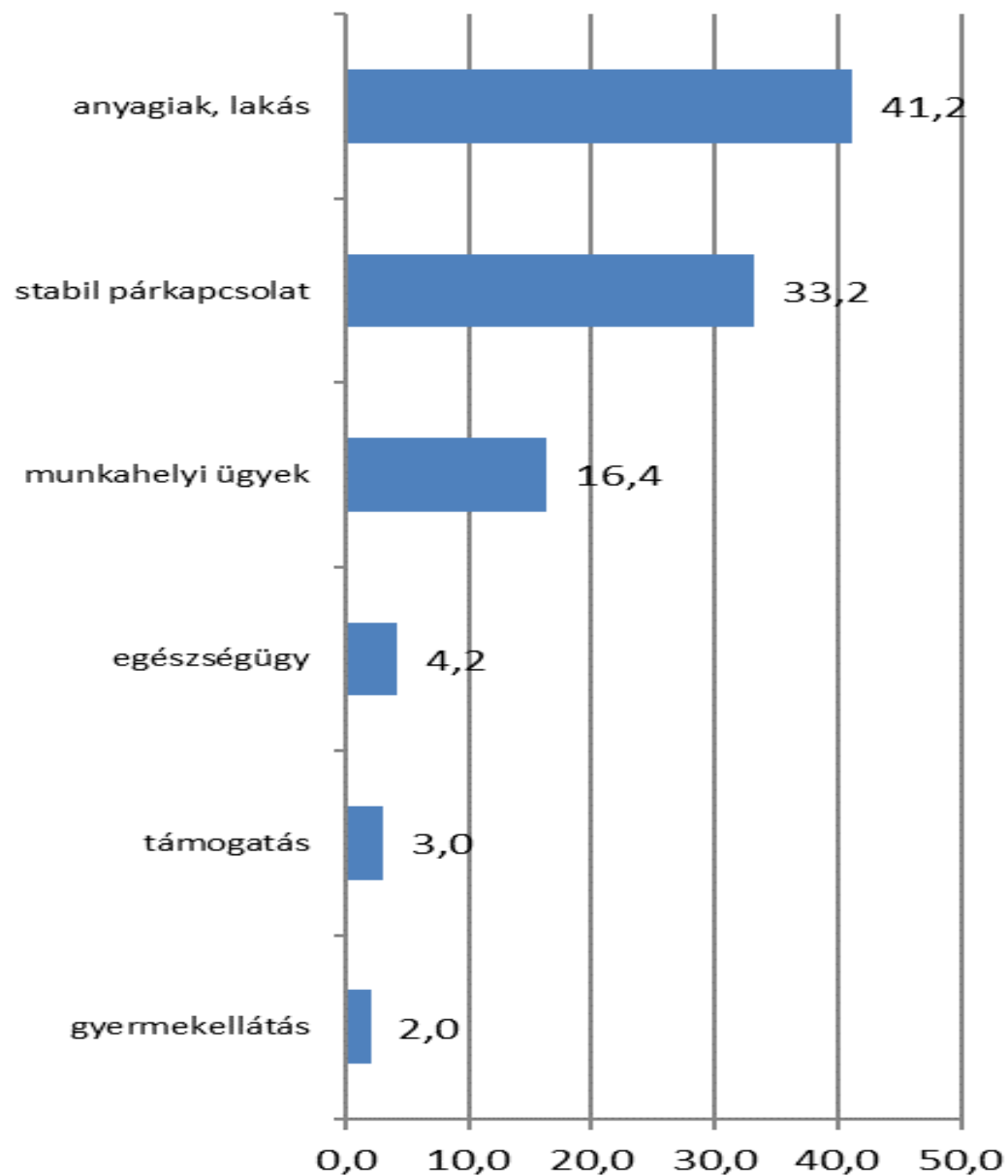
III. SZEMÉLYES JÖVŐKÉP

1. Anyagi biztonság
2. Párkapcsolat, nagycsalád, közösségek
3. Gyermekek jövője: óvoda, iskola
4. Közbizalom, szolgáltató etikus állam, egészségügy, közbiztonság
5. Családbarát lakások és közterek
6. Családbarát nyugdíjrendszer

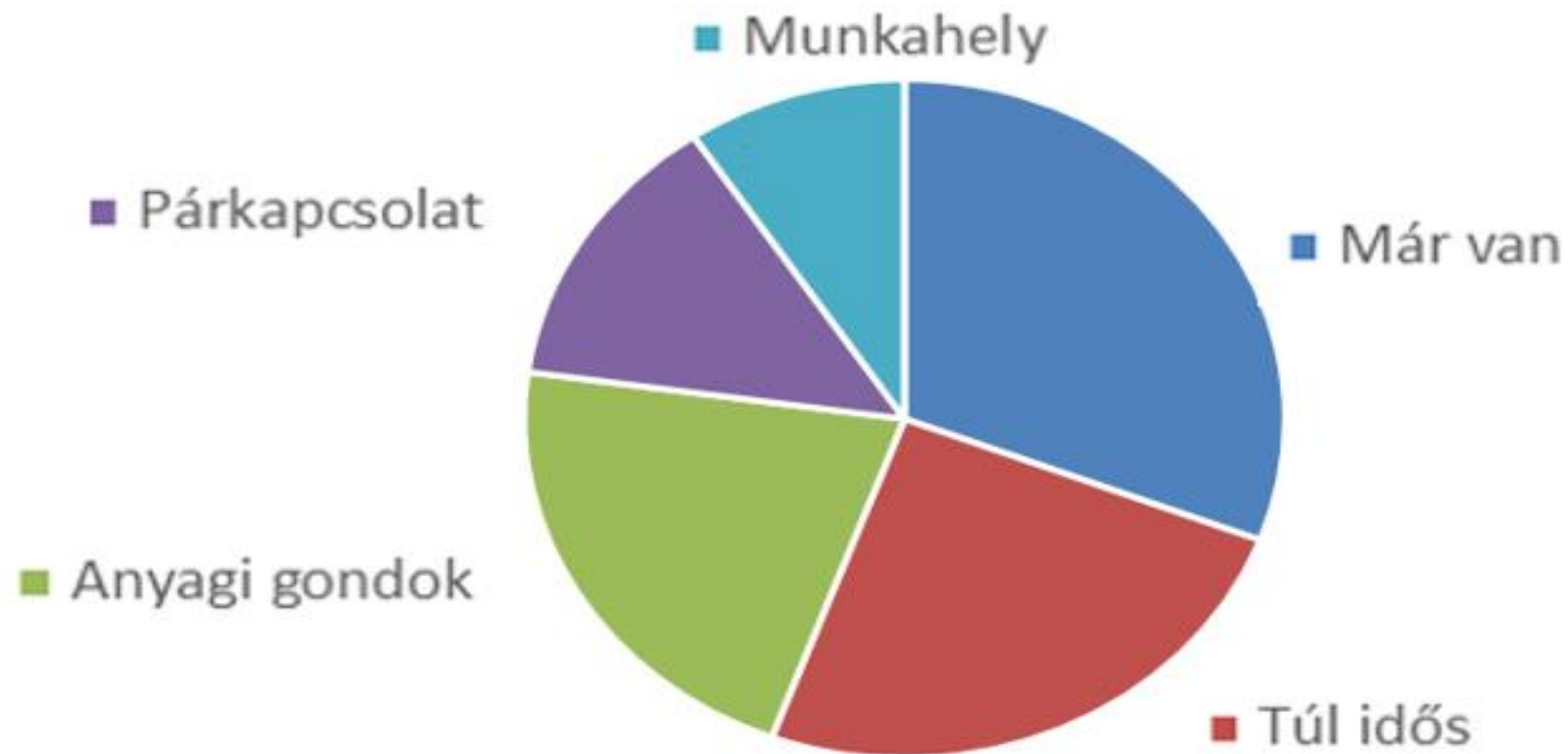
Szeretne-e (még) gyermeket vállalni? (%)

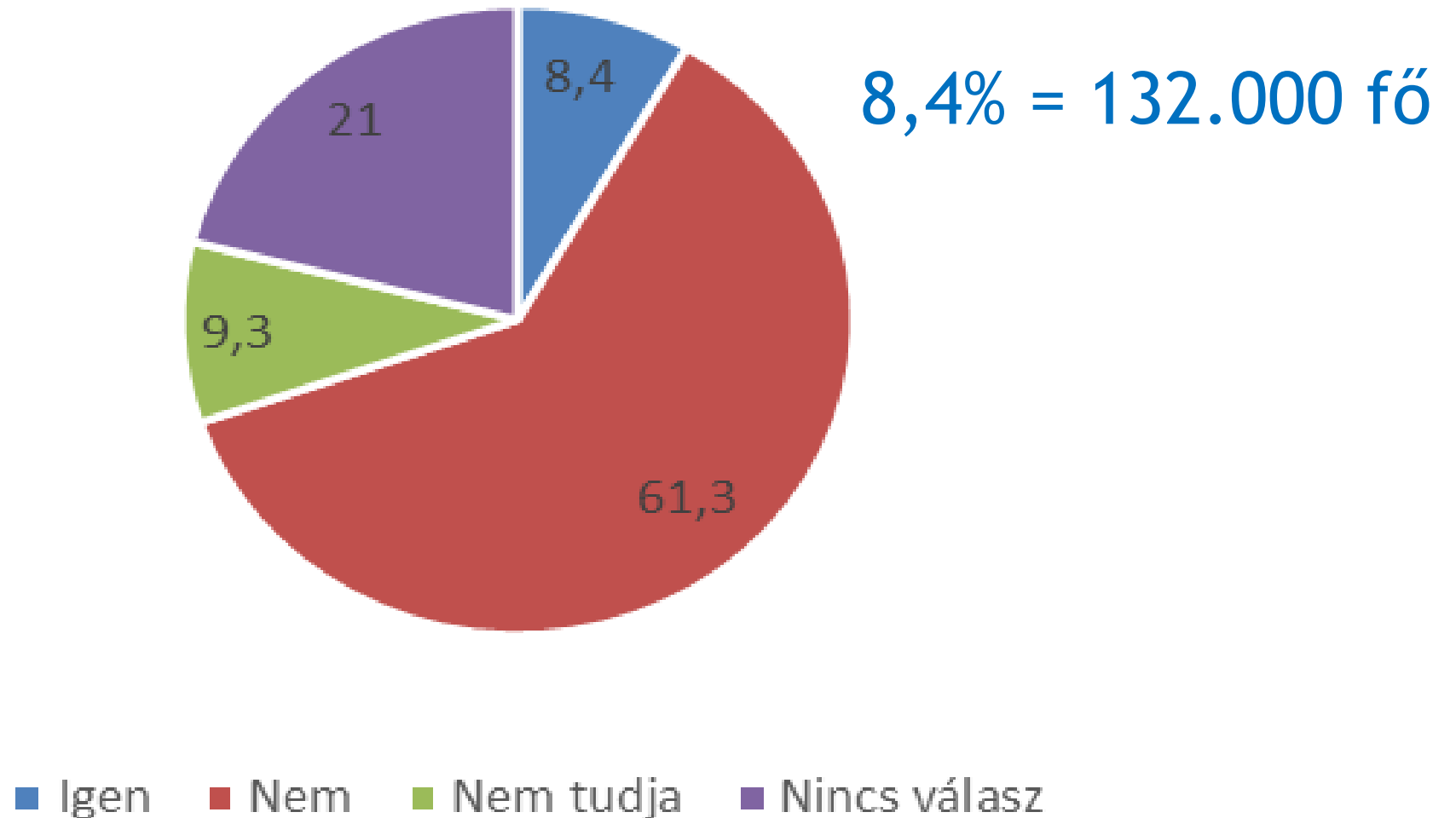
A gyermekvállalást segítő tényezők (% , n=1088)

A gyermekvállalást akadályozó tényezők (aggregálva)

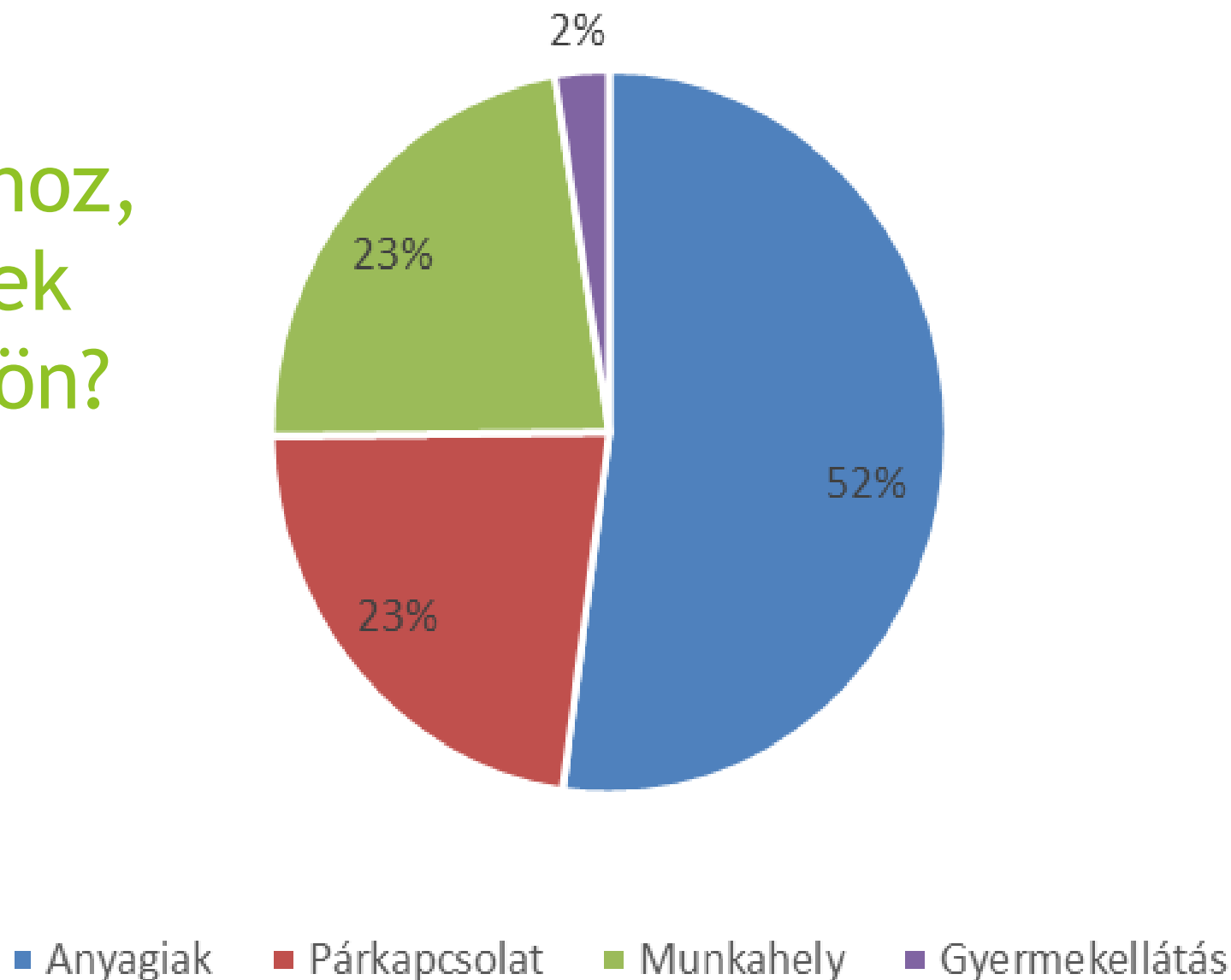
El tudja-e képzelni, hogy bizonyos feltételek mellett mégis a gyermekvállalás mellett döntjön? (%)

Milyen feltételek esetén vállalna mégis gyermeket?

Mi kellene ahhoz,
hogy a gyermek
mellett döntsön?

A gyermeket NEM
tervezők körében

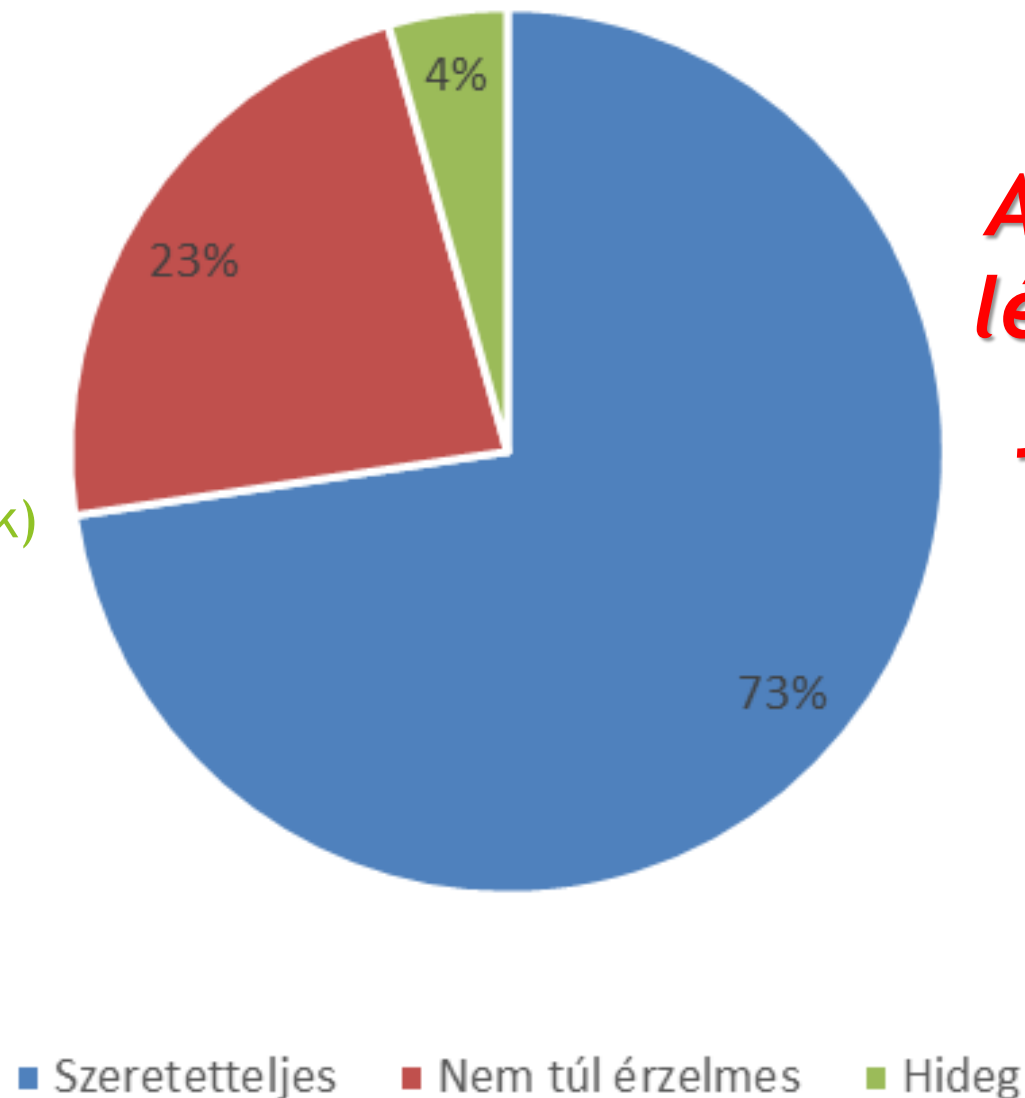

		<i>Gyermeket szeretne</i>	<i>Nem szeretne</i>
<p>A gyermek- vállalás</p> <p>és</p> <p>a személyes múlt</p>		Jól érezte magát családjában	Nem érezte magát se jól, se rosszul
		Gyakran voltak közös együttlétek, programok	Ritkán voltak közös együttlétek, programok
		Anyai nagyanyjához fűződő kapcsolata szeretetteljes volt	
		Édesanyja kapcsolata nagymamájával szeretetteljes volt	
		Családját inkább jellemezte 1) egymásra szánt figyelem, 2) szeretetteljes légkör, 3) őszinteség, 4) a konfliktusok megoldása, 5) nem kellett küzdeni a megélhetésért	Családját kevésbé jellemezte az 1) egymásra figyelés, 2) szeretetteljes légkör, 3) őszinteség, 4) a konfliktusok megoldása, 5) küzdöttek a megélhetésért
		Inkább követendőnek tartja szülei kapcsolatát	Nem tartja követendőnek szülei kapcsolatát
		Követendőnek tartja, ahogy nevelték	Nem tartja követendőnek ahogy nevelték

Családi kapcsolatok

Családtagok
közötti
kapcsolat

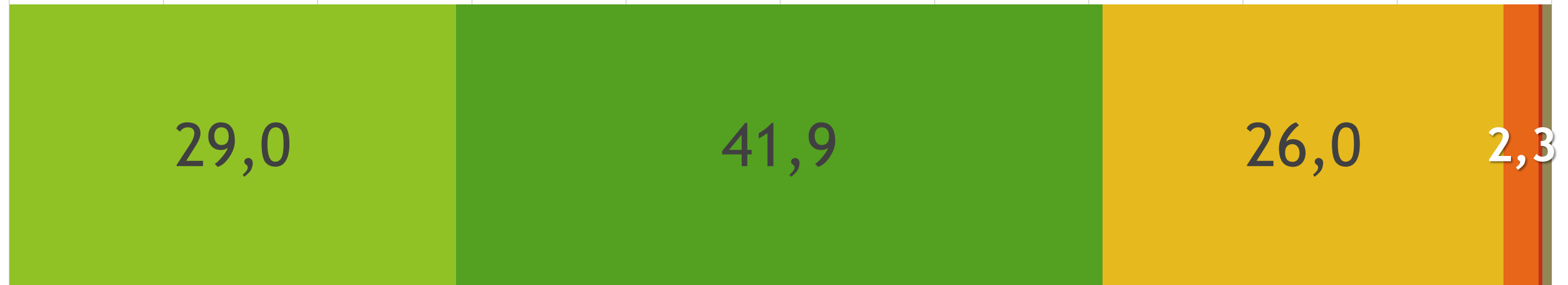
(n=743, van gyermekük)

A biztonságos otthoni légkör nemzetvédelmi jelentőségű eszköz a társadalmi kohézió megőrzésének érdekében!

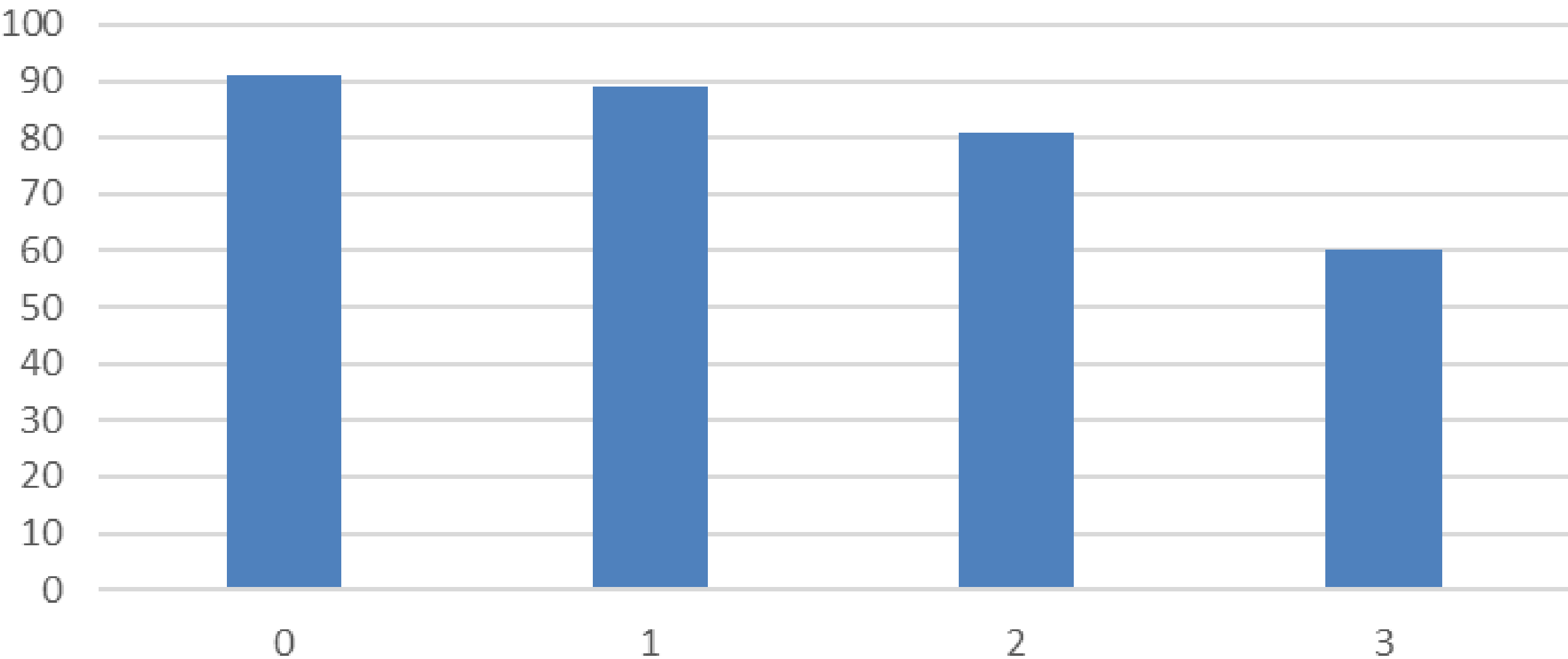
A munka és a család összehangolása nehézséget okoz-e az Ön számára? (%)

Munkavégzés és magánélet

■ nem, soha ■ általában nem ■ igen, időnként ■ igen, folyamatosan ■ nem tudja ■ nincs válasz

A teljes állásban dolgozó nők aránya gyermekszám szerint

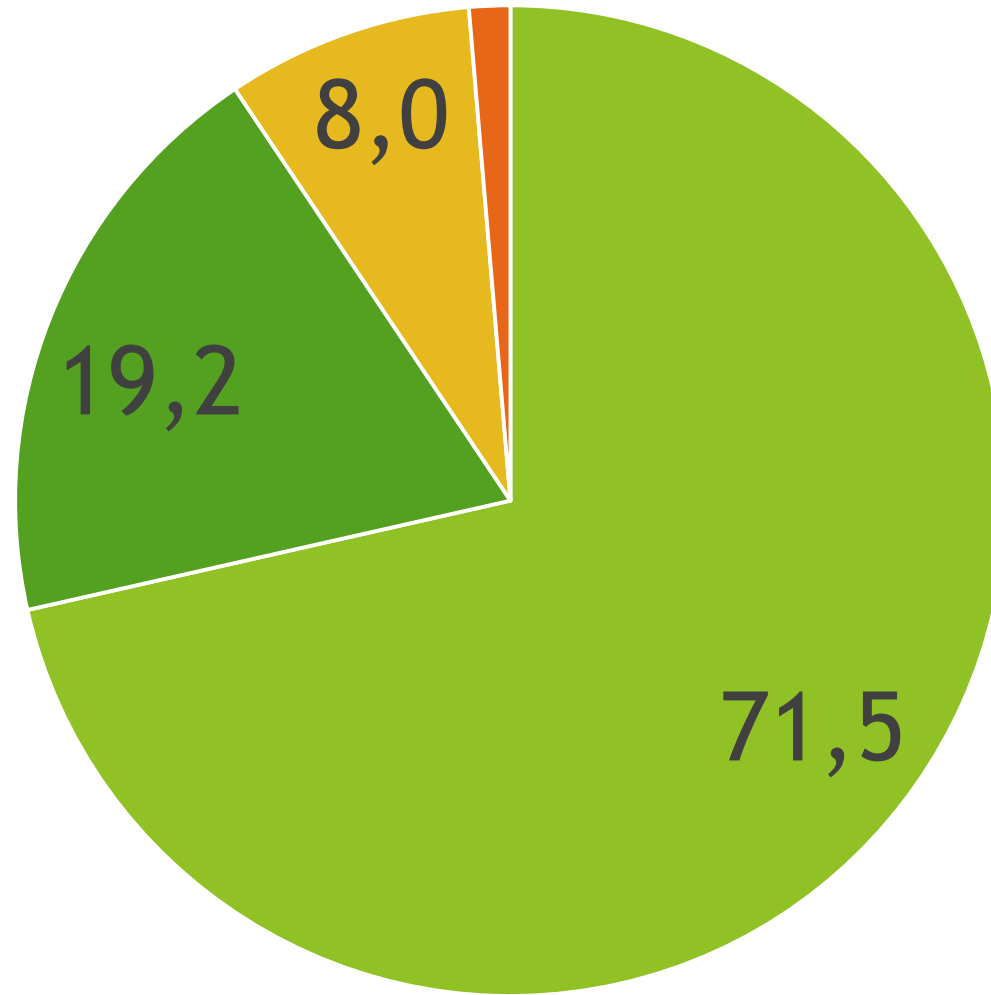

Azok aránya, akiknek probléma a munka és család összeegyeztetése

- ▶ 1 gyermek esetén 27%
- ▶ 2 gyermek esetén 29%
- ▶ 3 vagy több gyermek esetén már 42%

Szeretne-e társat találni? (%)

1,3

Társkapcsolat

32% párkapcsolat
nélkül él

42% nőtlen, hajadon

■ igen ■ nem ■ nem tudja ■ nincs válasz

Személyes jövő és vágyak

- ▶ A javulásra számítók között többen terveznek gyermeket
- ▶ A potenciális szülők jövőképe is befolyásolja a gyermekek megszületését - visszaigazolást nyert.

A gyermekvállalással kapcsolatos vélemények

- ▶ A gyermekvállalás a pár közös döntése, és mindkét szülőre szükség van a gyermek egészséges felneveléséhez
- ▶ Gyermekre szükség van a teljes élethez
- ▶ Az otthon végzett munka legalább olyan értékes, mint a munkahelyi
- ▶ A gyermekeknek 3 éves korukig az édesanyjuk mellett van jó helye

Az aktuális élethelyzet és a gyermek

- ▶ *A párkapcsolat minősége és a munkahelyi körülmények meghatározóak.*
- ▶ *A gyermekáldást azok tekintik értéknek, akik jó kapcsolatban vannak a párjukkal és vallásosak.*
- ▶ *A korosztály 1/3-a számára vonzó a főállású anyaság (hivatásos szülőség), mint életpályamodell.*
- ▶ *Nem elég a gazdasági feltételeit biztosítani, figyelnünk kell a társas környezeti feltételekre is, amely lehetővé teszi a családra figyelést.*

Az ösztönzés hatékony formái

- ▶ Az anyagi támogatás növelése (73%) (családi pótlék, gyés)
- ▶ Az édesanyák otthon maradása, főállású anyaság (71%)
- ▶ A munkavégzés feltételeinek javítása, a túldolgoztatás megakadályozása (69%)
- ▶ A CSOK legyen elérhetőbb (70%), bérlakások biztosítása 68%
- ▶ Az egészségügyi ellátás javítása, a szülés körülményeinek javítása
- ▶ Rugalmas óvodák, bölcsődék (72%)
- ▶ Segítség a konfliktuskezelésben
- ▶ A gyermekszületés rendkívül szerteágazó összefüggés-rendszerben értelmezhető, csak komplex megközelítésben vezethet eredményre

Összegzés

- ▶ **A korosztály 25%-a, közel 400 ezer fő egyértelműen szeretne gyermeket**
- ▶ A társat keresők között kimagasló az arány (64%)
- ▶ Főként a férfiak, nőtlenek/hajadonok, a fiatal házasok, a saját gyermekkel nem, vagy kevesebbrel rendelkezők szeretnének.
- ▶ Budapesten, Pest, Hajú-Bihar és Fejér megyében élők közel 50%-a
- ▶ A felső életkori határ a férfiak szerint 46, a nők szerint 43 év.
- ▶ A gyermek azok számára fontos, akik több nemzedéken keresztül szeretetteljes és őszinte családi légkörben nevelkedtek, voltak testvéreik és kiterjedt a családi kapcsolatrendszerük, odafigyeltek rájuk.
- ▶ A munkahelyükkel elégedettebbek terveznek (még) gyermeket.

Életpálya-típusok

1. **Karrier**építő - fókuszban a szakmai pályafutás

Életpálya-típusok

1. **Karrier** építő, csak a munka érdek
2. Szeretné **összeegyeztetni** a gyermeknevelést, a háztartás vezetését, a párkapcsolat építését, családi felelősségvállalást a munkavégzéssel
3. Otthon maradna szívesen a gyermekeikkel, **csak a családdal** szeretne törődni

Mi segíthetne a gyermekvállalásban?

1. Az anyagi támogatás
2. A (jobb) párkapcsolat
3. A Hivatásos Szülők (főállású anyaság) bevezetése
4. Munkahelyi problémák megoldása
5. Az intézményrendszer átalakítása

Javaslatok

1. Országos és helyi népesedési stratégiák kidolgozása
2. A női foglalkoztatás és a termékenység összefüggéseinek újragondolása
3. Az anyagi terhek megosztása
4. A munkahelyi problémák kezelése, családbarátság!
5. A Hivatásos Szülők program
  1. Párkapcsolatok kialakításának és meglévők segítése
6. Az intézményrendszer felmérése és átalakítása
7. Monitoring rendszer kiépítése

Várható (elképzelt) eredmények

- ▶ A korosztály létszáma 1,58 millió fő
- ▶ 7-800 ezer körüli lehetséges pár, család
- ▶ 25-30 % (150-200 ezer család) szeretne *még* gyermeket
- ▶ A tervezett gyermekek száma 1,46.
- ▶ Matematikai számszerűsítés alapján, a tervek *gyors végrehajtása* és sikeressége esetén, optimista becsléssel, néhány év távlatában elképzelt +200-300 ezer gyermek

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!